

**Verhael int corten van t'ghene nu tot Utrecht in Hollant is
ghepasseert t'sedert den 25. Junij 1618 : ende wat oordre in
de stadt van Utrecht ghestelt is door bevel ende
commandement van zijn Excel. Graeff Mauritz van Nassouwen
etc. tusschen de Oude Geusen oft Gommaristen ter eenre
zijden ende Arminianen ter andere zijden, tot op den 7.
Augusti lestleden**

<https://hdl.handle.net/1874/10188>

141

Verhael int cortē van
t'ghene nu tot Wtrecht in Holland
is ghepasseert t'sedert Den 25. Ju
lij 1618.

Ende wat Ordyne in de Stadt vā Wtrecht
 ghestelt is door Bevel ende Comman-
 dement van zyn Excel. Graeff Mauritz
 van Nassouwen/etc.

Tusschen de Oude Geusen oft Gomma-
 risten ter eenre zijden / ende de Remo-
 nianen ter andere zijden / tot op
 den 7. Augusti lesleden.

T'handwerpen / By Abraham Verhoeue
op de Lombaerde Veste / inde guldē
Donne 1618.

Waerachtich Verhael vant gene nu tot Wrecht in Holland gepasseert is t'sedert de 25. Julij, ende hoe zijn Excellentie is binnen de Stadt gecomen op S. Jacobs dach.

Also beminde Leet veel Dincersche stuck van de Stadt ende Wardt van Wrecht in Holland wort ghesproken/ende veel menschen nieuwgierich sijn/hoe ende in wat maniere

zyn Exeel. Graeff Mauritz van
 Nassouwen/etc. is binnen Wt-
 recht ghecomen op den 25. Julij
 leest-leden/daer van salmen v hier
 de waerachtige uisdinghe int corte
 verhalen/ende wat datter ghepas-
 seert is tot desen dage toe.

Den 25. Julij 1618. op S. Ja-
 cobs dach/soo quam zyn Exc. bin-
 nen der stadt van Wtrecht sach-
 ernoens ten ses uren naer noen/
 bergheselschapt met veel Edelen/
 waer van de Heeren hem quamen
 willecom heeten/ ende hy quam
 tot S. grauen-Haghe / ende dede
 zyn en:ree binnen S. Cathelinen
 Poorte/ende ginck logeren op zijn
 ghewoonlijk Hoff / genaempt de
 Duytschen Hups/ende des anderē
 daechs zijn de Staten verghaert
 ende zyn Exc. is gheweest daer by/
 al

alwaer een groote Audientie is
gheschiedt onder de Heeren.

Den 9. Julij wast Keruiffe tot
Werrechte / ende de Gulde bande
Borgerz oft Schutterije was ge-
commandeert te marcheren des
smaendaechs wesende den 30. Ju-
lij booz den noen ten thien uren in
haer bolle wapen / waer ouer zijn
Excellentie de selue wilde sien pas-
seren / d'welck so ghebeurden waer
in hy groote speculatie nam met al-
le syn Edelen / de Schutterije oft
Gulde waren vier Wendelen wel
ghemonteert / syn Exc. stont in de
deure vant Hoff / alles in den Kou-
gecleet / waer ouer hy Kou droech
ouer de doode van zynen Broeder
den Prince van Orangien.

Ende alsoo de stadt oft de Heer-
ren van de stadt in den voorszghen
Jare

Jare hadden aenghenomen ses
 Compagnien boervolck / sonder
 commandement van zyn Erc. om
 de Stadt te verskeren / Aengaende
 de Arminianen tegen de Gomma-
 risten / den eenen Bozger tegen den
 anderen malcanderen niet betrou-
 wende / ende dat op t'stuck oft som-
 mige puncten van de Keligie / d'ee-
 ne genaempt d. Gomaristen / en
 d'andere de Arminianen / oft som-
 mige ghepredestineerde / ende daet
 dooz grooren twist alle dage is rij-
 sende onder de Bo;gherije / soo is
 zyn Erc. den xxxi. Julij wafende
 binnen Utrecht smorghens heel
 vroech op gestaen ontrent den dy-
 uren / ende de oude soldaten waren
 daechs te voren veraduerrect dat
 se hun souden ghereet houden / ge-
 lijk sp deden / waeren oock op de
 breenen

beenen ende ginghen al stillekens
 op ende trocken sonder Trommel
 te slaen naer het logijs van haren
 Dondager waer datse bergaerden
 ende ontrent den vier uren in den
 morggenstont so dede zyn Ex. de
 Trommelen in de stad slaen/ een
 pghelick was verwandert/ ende
 zyn Exc. ginck met een deel Edel-
 mans te borte / tot op een plaese
 genaempt den Arcu/ alwaer een
 groote Coordegarde staet/ende daer
 commandeerde zyn Ex. aen de d: p
 Compagnien die de wacht hadde
 daer te comen/ de welke daer een
 afwas van de nieuwe die de Armi-
 nianen aen ghenomen hadden/ ge-
 naempt de nieu Compagnie/ doe
 dede zyn Exc. de nieu Compagnie
 van de Arminianen in het Nach-
 t huys trecken/ ende segghende als
 sp

sy daer in waren/mannen legt v ge-
weert neer ghy zyt on slagven van
uwen dienst/ ende ghekasseert/ ende
sy lepoen hun wapenen neer tegen
d'eerde/ ende gingen d'ander deure
wt/terstont sloegen de Cromme-
len vā de andere vijff Compagnie
die de Arminianen aen ghebronden
hadden/ ende werden alle vijff ooc
by malcanderen zijnde. / terstont
door Commandement vā zijn Ex.
ghekasseert/ daer en dorsten niemāt
kicken.

Soo nu de ses Compagnien vā
de Arminianen ghekasseert wart
trock zijn Excel.terstont naer de
Poorte alwaer door de stadt wart
den stercke Compagnien Voedt-
bolck/ met ettelijke Cavalierie/
met de Compagnie te Beerde van
zijn Ex. wel ghemontcirt/ waer
ouet

9
duer zijn Exc. buyten de Doort-
gingck/ende sprac seluet in persoon
aen den Oppersten Kitmeester/ en
sende dat hy met de Compagnie
te Beerde wederom soude trecken
naer Amersfoort/ d'welck hy dede
terstondt smorgens tusschen zeven
ende acht uren/ dood Commande-
ment van zijn Ex. marcheerden de
drie Compagnien Doet-volck in
stad/ d'eene Compagnie was van
mijn Heere van Brederoede/ d'an-
dere twee van Graeff Ernst van
Hassou / ende quamen de Tolles-
keech-Doorte in/ ende marcher-
den met volle Waepenen naer de
Heu/ daer de groote Corte Garde
staet/ ende daer volchden drie wa-
gens naer wel geladen met Cruyt
Loot/ ende Lonten/ d'een van dese
Compagnien trocken naer Sint
Pau

Paulwels/d'ander nae S. Nicolaes
ende zyn des anderen daechs elck
gh'foziert ghe worden.

De Gemeynte en wist niet waer
dat het soude bedieden/elck sprack
naer zyn goetduncken/ende meyn-
de dat de Oude Geusen oft Som-
maristen wederom souden Drecken
want die geen Kercken en hebben
binnen Drecht/ly meynden dat
men haer een plaerse soude verleef
hebben oft de Dom-kerck/d welck
niet en quam tot perfectie.

Des sondaechs den 5. August
wert den Kaedt vergaert ende zyn
Exc. heeft de gheheele Deth ver-
sedt met zyn Dize ende Advis/b
haluen vier mannen.

Des maendaechs den 6. Augu
Si smorghens boorden noen ten
elf uren joo waerter een klock ghe
lyp

lyndt/ ende af Gepubliceert als
 dat de Gommaristen bande Ghes-
 reformeerde Keligie wederom sou-
 den Preken in de Buer kerck/ en
 dat door Doorde ban zijn Exc.

Den 7. Augusti deden de Gom-
 maristen de klock lyden dat men
 soude ghaen Preken / alwaer het
 volc liep met duysenden/ d'oen doop
 Nieuw-ghiericheydt/ d'ander om te
 hoozen / d'ander om t' Ghelooue
 wille/ so dat de Buerkerck veel te
 cleyn was.

De Gommaristē meynde datse sou-
 den hebben de Dom kerck/ maer
 de Arminianen behielden allen de
 kercken/ behaluen de Buer kerck
 ende hebbense tot noch toe/ elck een
 is grootelijck verwandert / men
 weet niet hoe dat noch verghaen
 sal/ daer en derff niemandt kicken
 den

den Raedt wordt alle dagh' ver-
gaert/ende ettelycke Bo. ghemees-
ters van al idere steden worden alle
le Daghe ontboden, zyn Er. is daer
seluer in persoone by/ en door com-
mandemendt heeft dese Bozghes-
meesters ende Schepenen/ n et de
Broedtschappen ghestelt bi. n. en de
stadt Ntrecht als volcht.

De Weth der Stadt Ntrecht,

Burghemeesteren.

Cornelis vande Poll,

Niclaes van Berck.

Schepenen.

Cornelis van Dubordijn

Joncker Jacob vander Maeth

Hendrick Butg

Doctoor Goelen van Npendael

Meester Ansem Saluus

Doctoor Christianis boz

Joncker Peeter van Hardenbroec

M. Thomas Horacius Secre-
tarius

Peeter Bloos

Johan van Wrede Secretarius

Meester Johan van Anbelt

Vroet-schappen.

Willem van Dillenborch

Cornelis van Douerden

Hendrick Butg

Jan Geritsen vander Lith

Meester Johan van Werck-houf

Jacob van Hedenblich

Dierick Janjen

Meester Ansem Saluus

Johan Segerman

Cornelis Peeterffen Swanborch

Jacob Woutersen Liefstingh
 Daen Jiliffen van Couwenhoe-
 ren
 Jacob Hendricksen van Bemmel
 Cornelis van Weede
 Cornelis Knijff
 Jacob van Cleff
 Heester Cornelis Splinterffen
 Peeter Ploos
 Peeter Cornelissen van Linghen/
 Feuert van Schoonebeit
 Bierick Hendricksen van Katins-
 ghen
 Koelant Serobulus
 Cornelis van Beck
 Aert van Eeck
 Cornelis van West-Kenen
 Elleert van Bplert
 (*) Jan Anthonissen utevaer Nota-
 rius
 Jacob van Wijck

(*) moet zijn Wttawaell ook geschreven
 Wttawael en Wjttawael.

Jan Francken van Leeuwarden

Bartholomeus Decker

Philips R. m

Doc. or. Willem van Snellen-
berch

Wyllem Scade

Paulus Hozeelen

Jacob Janssen van Bemmel

Dierick Jacobsen van Belt-huisen

Jan van Steenberghen.

Cameraris ghecontinueert

tot Remigij.

Dit is alles t'principaelste
 datter ghepasseerd is tot noch
 toe binnen VVtrecht, alst daer
 gedaen is, sal den tijt leeren hoe
 dat tot Leyden sal vergaen sal-
 men den Leser eer lanck bree-
 der verclaren, want die alle da-
 ge, hoe langer hoe meer tegen
 malcanderen in de vvapenen
 Raen.

FINIS.

Vidit Z.V. H.L.C.

